

01. A PÁLYÁZÓ BEMUTATÁSA, ÉS REFERENCIA-ANYAGOK

A CIVIL RÁDIÓ EDDIGI TEVÉKENYSÉGÉNEK BEMUTATÁSA

A Civil Rádiózásért Alapítványt 1993-ban jött létre. Az alapítvány célja az akkor még Magyarországon nem létező közösségi (nonprofit) rádiózás megismertetése és elterjesztése volt. Ez a harmadik típusú rádiózás külföldi példák alapján sikeresnek tűnik: létezik ugyanis egy hallgatói réteg, amely igényli a kereskedelmi és a közszolgálati rádióktól eltérő hangzás- és zenei világot.

Az alapítvány ezért önkénteseket toborozva elkezdte építeni a Civil Rádiót, amelynek időszakos adásaival már 1994-ben találkozhattak a hallgatók. Az állandó sugárzást 1995 szeptemberében kezdhettük meg a 98 MHz-es frekvencián, heti 48 óra adásidőben, Budapest területén, két másik rádióval egy hullámhosszon. Adásaink és működési módunk közösségi érdekeket és formákat képvisel. Ezen a „műfajon” belül a Civil Rádió egyik legfontosabb jellemzője, hogy az országos és regionális médiumoktól eltérően a nemzetközi és országos kérdések helyett sokkal inkább a helyi társadalommal foglalkozik. Nálunk elsősorban azok kapnak mikrofont, akik a többi médiumban nem, vagy csak halkan hallhatóak. A mi műhelyünk különösen nagy hangsúlyt fektet a **civil társadalom, az önszerveződések** budapesti jelenségeinek bemutatására, bátorítására; a különböző kultúrák, életmódformák megismertetésére, és a hasonló törekvések **nyilvánosságának és szakmai működésének segítésére**. Tudatosan felvállaljuk a természetvédelem ügyét, törekszünk arra, hogy a hallgatókat megismertessük a környezet- és emberbarát életmódokkal. Programunkban jelentős hangsúlyt kapnak a kulturális, szociális események, a hátrányos helyzetűek esélyegyenlőségének segítése, a Budapesten élő nemzetiségek kulturális élete, programjai. Hangsúlyozzuk a helyi közösségek, hagyományok szerepét és fontosságát a mindennapi életben. Általában a kezdeményező polgár és annak helyi közösségei szerepelnek műsorainkban. Tudatosan törekszünk arra, hogy zenében is alternatívát nyújtsunk: az aktuális slágerzene helyett igényes zenét játszunk: jazz, blues, népzene, világzene, rock- és komolyzene alkotja zenei palettánkat.

A Civil Rádió politikai és gazdasági érdekcsoportoktól független műsorszolgáltató, működésének forrásai ma is a közreműködők önkéntes munkája, továbbá pályázatok, más támogatások, adományok. A rádió műsorkészítői kezdettől fogva önkéntesként, a rádiózás örömeért dolgoznak velünk. Nem profi rádiósok, de nem is amatőrök, illetve csak a szó jó értelmében azok: tudnak és mernek személyesek lenni, érzékenységük és érzelmeik megmaradtak. Önkénteseink nagyrészt szintén a civil világból érkeztek: sokan dolgoznak közülük szociális vagy környezetvédelmi szervezetnél. Így maguk is szakértői annak a világnak, amelyről rádióműsoraikban beszélnek. Az eltelt 12 év alatt körülbelül 600 ember vett részt hosszabb-rövidebb ideig a rádió műsorainak elkészítésében, jelenleg mintegy 220 aktív önkéntes műsorkészítő dolgozik a Civil Rádióban.

Önkénteseink számára folyamatosan szervezünk térítésmentes belső képzéseket, amelyeken megismerkedhetnek a rádiózás szakmai alapjaival, és rádióink sajátosságaival is. A Handicap Alapítvánnyal, majd a *Nonprofit Média Központ Alapítvánnyal* együttműködve több alkalommal közreműködtünk sérült emberek médiahasználatát segítő felkészítésekben, tréningekben.

Rádióink életét 2000-ben gyökeresen megváltoztatta az, hogy a Fiksz Rádióval együtt megnyertük a 98 MHz-es frekvenciára kiírt pályázatot, így hét évig biztosan hallható adásunk, egyben adásidőnk is duplájára (heti 96 óra) növekedett. Ekkor felújítottuk stúdióinkat, lecseréltük majdnem az összes stúdiótechnikai berendezésünket, kialakítottunk egy hírszerkesztő- és vágóhelyiséget. Ez a váltás egy sokkal nagyobb feladatot jelentett a rádió önkénteseinek és alkalmazottainak egyaránt: a nagyobb műsoridő több szervezést, háttérmunkát igényel. 2001. februárja óta adásunk nagyobb körben érhető el: ekkor helyeztük ugyanis üzembe azt az adóberendezést, amely legalább 2.000.000 ember számára teszi lehetővé Budapesten és vételkörzetében, hogy rádióinkat jó minőségben fogni tudja.

12 éves működésünk alatt folyamatosan szakmai tapasztalatainkkal segítjük a hazai közösségi és kisközösségi rádiózás terjedését, munkatársaink több induló kisközösségi rádió első lépéseiben segítettek, és több képzést is tartottunk induló kisközösségi rádiók munkatársainak.

Az EU-csatlakozás pozitív hatásaként több EU-s projektben is sikeresen részt vettünk, többek között kidolgoztunk európai egyetemekkel és közösségi rádiókkal egy közösségi rádiós „alaptanyagot”, és kooperációban készítettünk műsorokat olasz partnereinkkel is.

2005 őszén – fennállásunk tizedik évfordulóján – egy nagyszabású koncertestet szerveztünk a Fonó Budai Zeneházzal együttműködve. Akkor merült fel bennünk, hogy a rádióink kiváló otthona lehetne a Budai Fonó Zeneház és eddigi fennállásunk legnagyobb szabású akciójaként, 2006 tavaszán átköltöztünk új otthonunkba. Ezzel a változással méltó helyet tudunk biztosítani műsorkészítőink és vendégeink számára – ráadásul a Fonóval hasonló világunk és célkitűzéseink miatt, kiváló együttműködést alakítottunk ki.

2006 áprilisától a Civil Rádió a hét minden napján hallható, 24 órában. Az új helyszín, a két stúdió lehetővé tette számunkra, hogy egységesítve műsorszerkezetünket a hét minden napján a Civil Rádió megszólalhasson. 2006. október 1-én vezettük be új műsorszerkezetünket, amelynek lényege, hogy hallgatónk könnyebben eligazodhassanak műsoraink között – a sávok szerkezetben azonos időszávokban hasonló jellegű műsorokat hallhat a hallgató.

Az elmúlt év során számos belső változtatáson mentünk keresztül – szakmai műhelyeket indítottunk el, amelyhez csatlakozva műsorkészítőink erősebb szakmai kapcsolatokat építhettek ki egymással – műsoraink ezáltal érdekesebbek, tartalmasabbak lettek. Javítottuk a belső kommunikációt is (e-mail lista, klubnapok, találkozók, képzések). 2007-ben is folyamatosan segítettük az induló kisközösségi rádiókat – dolgoztunk a hazai nem-nyereségérdekelt rádiók országos egyesületében, a Szabad Rádiók Magyarországi Szervezetében. Civil szervezetek számára nagysikerű képzéssorozatot szerveztünk – *Hogyan készítsünk híreket önmagunkról?* címmel – amelyeken eddig több mint 100 szervezet képviselője vett részt az ország szinte egész területéről.

Ebben az időszakban indítottuk új honlapunkat is, amely a rádió hangja mellett párhuzamos médiumként kívánja mindazt megjeleníteni, amely a rádióink alapértékeivel egybevág, mintegy felerősítve a Civil Rádió hangját. A folyamatos technológiai fejlesztéseknek köszönhetően honlapunk olyan közösségi térként működik, amelynek tartalmát műsorkészítőink és hallgatónk határozzák meg – műsoraink itt elérhetőek és letölthetőek is egyben.

A Civil Rádiózásért Alapítvány kiemelt feladata, hogy a Civil Rádiót, mint budapesti, közösségi, nem-nyereségérdekelt adót folyamatosan és állandóan működtesse. Idén 12 éves volt a Civil Rádió, ennek kapcsán önmagunk és hallgatóink megünneplésére nagyszabású koncertet szerveztünk a budapesti Fonóval együttműködve.

Több pályázati- és más médiaprogramot bonyolítottunk le, valamint több nemzetközi projektben is részt vettünk, illetve konferenciákon képviseltük magunkat és a hazai közösségi rádiózást.

Áttekintettük és a szükséges helyeken újraszerveztük a teljes műsorstruktúrát, és egységes új Civil Rádiós arculatot alakítottunk ki. Médiatámogatói voltunk minden olyan rendezvénynek, amelynek céljaival egyetérttünk, és amely beleillett a rádió arculatába. A rádió ebben az évben is több belső és külső képzést szervezett, illetve lebonyolításában részt vett, így partnerei voltunk a Szabad Rádiók Magyarországi Szervezetének kisközösségi rádiók számára meghirdetett képzésének.

Így jelen pillanatban az alapértékeket szem előtt tartva, egy civil hang szól Budapesten és Pest megye nagy részén, amely ellensúlyt képez a kereskedelmi rádiók egysíkú hangzásvilágával szemben, mind zenében, mind pedig mondanivalójában.

Referencia-anyagok: Válogatás a Civil Rádióban elhangzott adásokból

- **Kappanhágótól a drótpostáig – Kazinczy Ferenc és a nyelvújítás** (hangzóanyag mellékelve)

A Magyar Nyelv Éve 2009 alkalmából rádiónk egy egyórás hangjátékok készített az Reformkorban indult, és a máig is tartó nyelvújításról. Korabeli és mai szövegek felhasználásával mutattuk be azokat a változásokat, amelyeken nyelvünk végigment, vagy éppen hogy nem ment végig, talán szerencsénkre. A műsort 2009. december 31-én sugároztuk.

- **Élő közvetítés a Cseh Tamás-emlékestről a Bárka Színházból** (hangzóanyag mellékelve)

2010. január 22-én a Bárka Színházban Cseh Tamás emlékére koncertet adott a magyar zenei élet krémje. A fellépők között megtalálhattuk Cseh Tamás barátait, művésztársait, de az öt tisztelő fiatalok is lehetőséget kaptak arra, hogy Cseh Tamás előtt tisztelegve bemutassák, ők hogyan értelmezik egy-egy dalát. Az estet élőben közvetítette a Civil Rádió. Referencia-anyagaink között ez a több mint öt órás tiszta koncertidejű, vágatlan felvétel is szerepel.